

Nr 87.

Av herr **Sandegård m. fl.**, om ökat anslag till under-
stödjande av gymnastik och idrott.

I statsverkspropositionen har statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet under L. punkt 4 (247), föreslagit, att anslaget till understödjande av gymnastik och idrott på grund av den statsfinansiella situationen måtte nedsättas från 120,000 till 80,000 kr. Undertecknade få med anledning härav anföra:

Den av Kungl. Maj:t för årets riksdag framlagda statsverkspropositionen karaktäriseras framför allt av förslaget om vittgående åtgärder för beredande av arbetstillfällen och sysselsättning för de av arbetslöshet drabbade och för ökade understöd för bekämpande av följderna av arbetslösheten.

Den frivilliga gymnastik- och idrottsrörelsen har visat sig mer än något annat förmå väcka ungdomens intresse i våra dagar. I städerna och på landsbygden samlar den i allt större skaror ungdomen och drar därigenom densamma från förströelser och tidsfördriv av sämre slag till härdande och stärkande friluft- och idrottsliv. Är detta under vanliga förhållanden av betydelse för folkhälsan och för höjande av folkets hygieniska vardagsvanor, så framstår betydelsen av hela denna rörelse än mer under tider, då stora skaror av denna ungdom lida av eller hotas av arbetslöshet med dess beklämmande verkningar, särskilt för ungdomen i såväl moraliskt som psykiskt hänseende. Den förmåga, den frivilliga gymnastik- och idrottsrörelsen visat sig besitta, att väcka ungdomens intresse borde därför enligt vår uppfattning av statsmakterna under nuvarande förhållanden utnyttjas och användas i ökad utsträckning för att bereda särskilt de arbetslösa ungdomarna tillfällen till deltagande i stärkande gymnastik- och idrottsövningar, vilket i viss mån borde kunna bidra till att borttaga den känsla av beklämning och modlöshet, som arbetslöshet eller fruktan för densamma utan tvivel medför.

Denna tankegång är icke främmande för de frivilliga gymnastik- och idrottsorganisationerna. Det förtjänar sålunda framhållas, att dessa i stor utsträckning berett sina arbetslösa medlemmar tillfällen att delta i föreningarnas övningar utan att behöva erlagga de annars obligatoriska medlemsavgifterna. På många håll hava även ordnats särskilda övningsavdelningar och kurser för arbetslösa, såväl för instruktörsutbildning som ock i andra grenar, allt så långt tillgängliga medel medgivit. Därjämte hava även många arbetslösa erhållit sysselsättning å idrottsplatsanläggningar med arbete, till vilket bidrag kunnat lämnas av för sådant ändamål anvisade anslagsmedel.

Det är fullt klart, att den statsfinansiella situationen nödgar statsmak-

terna att vidtaga långt gående besparingsåtgärder på olika områden av samhällsverksamheten. Men enligt vår mening torde en nedskärning med $\frac{1}{3}$ av anslaget till den frivilliga gymnastik- och idrottsrörelsen icke böra inräknas i dessa besparingsåtgärder, då man väl får anse, att få anslag från statsmakterna kunna i likhet med det ifrågavarande anslaget till understödjande av den frivilliga idrotten och gymnastiken i liknande utsträckning bidra till främjande av det allmänna hälsotillståndet och folkhälsan. Det gäller här att understödja en rörelse, som visat sig kunna intressera 100,000-tals ungdomar att frivilligt delta i en verksamhet, som avser att stärka deras hälsa och motståndskraft mot sjukdom. Det förhållandevis ringa anslag på 120,000 kr., som hittills utgått till denna förebyggande hälsovårdsverksamhet, bör kanske jämföras med de 10-tals millioner, som varje år beviljas för botande av redan utbrutna sjukdomar. Inom andra kulturländer börjar man allt mera tillmäta detta förebyggande hälsovårdsarbete en mycket stor betydelse. Sålunda har man bl. a. i Frankrike, Tyskland, Italien, Polen, Österrike m. fl. länder ansett sig böra öka anslaget till idrotten, trots svårigheter med budgeten i övrigt. Det förefaller oss därför icke lyckligt att här i stället med $\frac{1}{3}$ reducera det förhållandevis ringa anslaget till denna verksamhet.

Vid bedömandet av frågan, huruvida utgående anslag under nuvarande förhållanden bör reduceras eller icke, synes oss även böra tagas i betraktande, dels huruvida gällande anslag kan sägas vara mer eller mindre rikligt tillmätt, dels huruvida ifrågavarande verksamhet befinner sig i tillbakagång, stillastående eller under utveckling.

Det nuvarande anslaget till understödjande av idrott och gymnastik får nog, enligt vår åsikt, anses vara ett minimianslag, som knappast är tillräckligt för den nuvarande verksamheten eller tål någon nedskärning. Vi tillåta oss sålunda erinra om, att de av Kungl. Maj:t år 1921 tillkallade s. k. idrotts-sakkunniga för utredning om idrottens anslagsbehov i sin i maj 1922 överlämnade utredning ansågo, att idrotten vore i behov av ett årligt anslag av i runt tal 330,000 kronor.

Men den frivilliga idrotten och gymnastiken befinna sig i snabbare utveckling än flertalet av andra verksamhetsgrenar, som åtnjuta anslag av statsmedel. Riksidrottsförbundet räknade sålunda vid framläggandet av idrotts-sakkunnigas förslag år 1922 blott 1,128 föreningar med ungefär 135,000 medlemmar. När det nuvarande statsanslaget kr. 120,000: — först beviljades (år 1928), hade Riksidrottsförbundet 1,730 föreningar med ungefär 160,000 medlemmar och Gymnastikförbundet 40,000 medlemmar. Nu äro 3,000 föreningar med ungefär 225,000 medlemmar anslutna till Riksidrottsförbundet, och Gymnastikförbundet har nära 100,000 medlemmar. En utveckling alltså med mera än 100 % på de senaste 10 åren. Under mindre ogynnsamma ekonomiska förhållanden borde alltså det nu utgående statsanslaget hava höjts i viss proportion till verksamhetens stora utveckling.

I detta sammanhang bör en begynnande förändring i den inre strukturen av denna verksamhet framhållas. Ett direkt samarbete har på senare åren etablerats mellan den frivilliga gymnastik- och idrottsrörelsen och de kulturella folkrörelserna i vårt land. På initiativ av Riksidrottsförbundet har en permanent samarbetskommitté tillsatts, där utom från idrotten och gymnastiken ingått representanter för folkbildnings- och nykterhetsorganisationer, med uppgift att skapa samarbete mellan sådana organisationer, som på olika vägar arbeta för vårt folks lyftning i olika kulturella hänseenden. Sålunda har bl. a. Gymnastikförbundet och dessa organisationer realiserat ett så omfattande samarbete, att över 800 gymnastikledare utbildats inom dessa, vilka sedan inom resp. lokalorganisationer startat över 400 gymnastikavdelningar för sina medlemmar — ehuru detta samarbete ännu icke är två år gammalt. I skidåkning, fri idrott, simning, skolidrott m. fl. idrottsgrenar hava tusentals instruktörer utbildats, särskilt bland lärare och andra ungdomens ledare. Denna nyorientering hos Riksidrottsförbundet och dess specialförbund synes oss ägnad att ytterligare höja den frivilliga gymnastik- och idrottsrörelsens stora värde ur samhällets synpunkt.

Det bör kanske även beaktas, att svensk idrott genom sina framgångar i de olympiska spelen i Los Angeles och Lake Placid gjorde en positiv insats för höjande av Sveriges internationella anseende. Man må hysa vilken åsikt som helst om de olympiska spelen i och för sig. De kunna dock icke fränkännas ett högst betydande reklamvärde för de länder, som förmå tillkämpa sig en mer framträdande placering vid desamma. Att svensk idrott, representerande ett litet folk på cirka 6 millioner, vid förra årets olympiska spel förmådde tillkämpa sig 3:e platsen i den oerhörda konkurrensen från all världens nationer blev därför en stor framgång för det svenska namnet ute i världen, av särskilt värde måhända just då. Vi våga därför hysa den uppfattningen, att denna den svenska idrottens insats för hävdande av Sveriges anseende ute i världen även bör uppskattas.

Med stöd av ovanstående få därför undertecknade hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att det under åttonde huvudtiteln, avd. L. punkt 4 (247), upptagna anslaget till understödjande av gymnastik och idrott, måtte för budgetåret 1933 —34 utgå med samma belopp som för innevarande budgetår eller kr. 120,000, varav till Svenska gymnastikförbundet kr. 55,000.

Stockholm den 20 januari 1933.

Karl Sandegård.

Gustaf Tamm.

G. A. Björkman.

Arvid Thelin.

K. G. Westman.

N. S. Norling.

Anton Pettersson.

J. Bergman.